Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 672/1
841 04 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 21

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

Deň bielej palice na cestách upozorňuje na novú povinnosť vodičov

Pre vodiča chvíľa čakania, pre človeka s bielou palicou možnosť pokračovať bezpečne do práce, do školy či na stretnutie. Tohtoročný Deň bielej palice na cestách prichádza s dôležitou zmenou – zákon už výslovne prikazuje vodičovi zastaviť pred priechodom, ak naň vstúpil alebo sa naň chystá vstúpiť chodec používajúci bielu palicu.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) sa dlhodobo snažila o zavedenie tejto zmeny a teraz na túto povinnosť upozorňuje počas 17. ročníka celoslovenskej dopravno-preventívnej akcie, ktorú organizuje v spolupráci s Prezídiom Policajného zboru, dopravnou políciou a ČSOB Poisťovňou. 15. októbra sa uskutoční preventívna akcia na 38 priechodoch v 34 mestách po celom Slovensku.

Pri príležitosti Svetového dňa bielej palice, ktorý si pripomíname 15. októbra, sa pozornosť verejnosti obracia na pomôcku, ktorá nevidiacim a slabozrakým ľuďom otvára cestu k samostatnosti. Na priechode však samotná palica nestačí. Bezpečnosť chodcov závisí aj od toho, či vodič rozpozná ich zámer prejsť cez cestu a správne zareaguje.

„Samostatnosť sa skladá aj zo zdanlivo obyčajných vecí. Z možnosti vyjsť z domu, prejsť cez cestu a dostať sa tam, kam potrebujeme, bez neustálej závislosti od pomoci druhých. Novú zákonnú povinnosť zastaviť pred priechodom vnímame ako veľký krok vpred. Posilňuje bezpečnosť ľudí s bielou palicou, ale aj istotu, že s nimi cestná premávka počíta. Teraz potrebujeme, aby sa táto zmena preniesla z paragrafov do každodenného správania za volantom," hovorí **Ján Podolinský, predseda ÚNSS**.

Biela palica pred priechodom: vodič musí zastaviť

Zákon č. 131/2026 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, priniesol od 1. septembra 2026 dôležitú zmenu pre bezpečnosť chodcov s

bielou palicou. Podľa nového § 4a je vodič povinný pred priechodom vždy zastaviť, ak naň chodec používajúci bielu palicu vstúpil alebo sa naň chystá vstúpiť, a umožniť mu bezpečný prechod cez vozovku.

„Naším spoločným cieľom je zvýšiť povedomie o bezpečnosti nevidiacich a slabozrakých osôb, ktoré patria medzi najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky, a zároveň upozorniť vodičov na dôležitosť ohľaduplného a zodpovedného správania sa na cestách. Tohtoročný Medzinárodný deň bielej palice má navyše osobitný význam aj v súvislosti so zmenami v zákone o cestnej premávke, ktoré nadobudli účinnosť 1. septembra 2026. Chceme preto jasne pripomenúť, že biela palica je pre vodiča jednoznačným upozornením, že pred ním stojí človek, ktorý potrebuje zvýšenú ochranu a bezpečný priestor na prechod cez vozovku," povedal **plk. Ing. Rastislav Polakovič, viceprezident Policajného zboru SR**.

38 priechodov, 34 miest, spoločný cieľ

Počas akcie budú tímy ÚNSS v spolupráci s dopravnou políciou sledovať reakcie vodičov na chodca s bielou palicou, ktorý signalizuje svoj záujem prejsť cez priechod. „Na 38 priechodoch v 34 mestách po celom Slovensku ukážeme situáciu, ktorú nevidiaci a slabozrakí ľudia zažívajú denne. Chodec s bielou palicou nemôže nadviazať očný kontakt s vodičom a spoľahnúť sa na jeho kývnutie. Potrebuje, aby vodič jeho signál rozpoznal a zastavil. Chceme, aby si vodiči z našej akcie odniesli jednoduchú skúsenosť: za bielou palicou je človek, ktorý sa potrebuje bezpečne dostať na druhú stranu," vysvetľuje **Michaela Serafín, hlavná koordinátorka Dňa bielej palice na cestách**.

Rozumieť signálu bielej palice sa dá naučiť už v autoškole

ÚNSS pripravila inštruktážne video Bezpečne na cestách s bielou palicou, ktoré približuje stretnutie vodiča a chodca so zrakovým postihnutím na priechode. Ukazuje, ako človek signalizuje svoj zámer prejsť pomocou rôznych typov bielej palice, a vysvetľuje aj reakcie vodiča. Video vzniklo ako výučbový materiál predovšetkým pre autoškoly, užitočné je však aj pre skúsených motoristov. „Inštruktážne video ‚Bezpečne na cestách s bielou palicou' je zakomponované v študijných materiáloch v jednotnom informačnom systéme cestnej dopravy a je prístupné pre všetkých účastníkov, ktorí sú zaradení do kurzu na udelenie vodičského oprávnenia," dopĺňa **Katarína Jajcaj zo Slovenskej komory výcvikových zariadení autoškôl**.

Prečo nepomôže blikanie svetlami

Pri stretnutí s nevidiacim chodcom nemusia fungovať gestá, na ktoré sú vodiči zvyknutí. „Kývnutie rukou ani blikanie svetlami nevidiaci človek neuvidí a zatrúbenie môže pochopiť ako varovanie pred nebezpečenstvom. Video preto vysvetľuje aj to,

prečo je dôležité zastaviť a dopriať chodcovi čas zorientovať sa," približuje Michaela Serafín.

Biela palica navyše nepatrí iba do rúk úplne nevidiacich ľudí. Používajú ju aj slabozrakí ľudia, ktorým pomáha pri samostatnom pohybe a upozorňuje okolie na ich zrakové postihnutie. Je pomôckou i dôležitým signálom pre ostatných účastníkov premávky.

17. ročník Dňa bielej palice na cestách pripomína posolstvo, ktoré platí po celý rok: všimnúť si bielu palicu, rešpektovať zámer chodca a zastaviť. Pre vodiča krátka chvíľa. Pre človeka na druhej strane čelného skla bezpečnejšia cesta k samostatnosti.

Partneri Dňa bielej palice na cestách: ČSOB Poisťovňa, Prezídium Policajného zboru SR

Mediálny partner: Zelená vlna STVR

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má takmer 2 500 členov združených v 46 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990. www.unss.sk

Kontakt pre médiá:
Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS
Tel.: 0911 496 629
e-mail: fricovska@unss.sk
www.unss.sk